

ประวัติและสภาพทั่วไปและโครงสร้างทางการปกครองการบริหารของจังหวัดสตูล *

ประวัติและสภาพทั่วไป

จังหวัดสตูลตั้งเมื่อ ปี พ.ศ. 2356 ในรัชกาลที่ 3 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ โดยแยกพื้นที่ส่วนหนึ่งของเมืองไทรบุรีมาจัดตั้ง ชาวไทยมุสลิมในจังหวัดสตูลมีเชื้อสายมาจากชาวมลายูในรัฐเคดะห์ แมแต่ในปัจจุบันนี้เนื่องการพูดภาษามลายูของชาวสตูลคล้ายติดกันของชาวเคดะห์ ทั้งนี้เพราะว่าจังหวัดสตูลแต่เดิมนั้นเป็นส่วนหนึ่งของรัฐเคดะห์ ซึ่งบางยุคบางสมัยตกอยู่ภายใต้อำนาจของไทย แต่บางสมัยก็ตกอยู่ภายใต้อำนาจของมลายู ครั้นสุดท้ายเคดะห์ได้ยอมอ่อนน้อมต่อไทยในสมัยรัชกาลที่ 1 ต่อมาในรัชกาลที่ 3 พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงปรับปรุงการปกครองเมืองเคดะห์เสียใหม่โดยแยกออกเป็น 4 เมือง คือ เมืองไทรบุรี เมืองปลิส เมืองกะบังปาซู และเมืองสตูล

คำว่า สตูล เรียกเพี้ยนมาจากคำว่า สะโตย ซึ่งเป็นภาษามลายูแปลว่าต้นสะทอน ทั้งนี้เนื่องจากที่ตั้งตัวเมืองมีต้นสะทอนอยู่มาก เมื่อตั้งเมืองสตูลขึ้นแล้วได้กำหนดให้ขึ้นอยู่กับการบังคับบัญชาของเมืองนครศรีธรรมราช เจ้าเมืองคนแรกของเมืองสตูล คือ ทวนกุ่มด้อาเก็บ ได้ปกครองบ้านเมืองจนกระทั่งชรา เมื่อเห็นว่าจะวาระการเมืองไม่สะดวกจึงได้นำใบบอกกราบบังคมทูลขอพระราชทานให้พระปิตุชาวาสวารดิทร์เป็นผู้วาระการเมืองคนต่อไป เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งพระปิตุชาวาสวารดิทร์เป็นพระยาอภัยนุชิตและพระราชทานสัญญาบัตรเพิ่มยศแก่ทวนกุ่มด้อาเก็บ เจ้าเมืองคนก่อนขึ้นเป็นพระยาสมันตรัฐบุรินทร์ จางวางเมืองสตูล

* ศาลากลางจังหวัดสตูล, รายงานประจำปี พ.ศ. 2524 เรื่อง บรรยายสรุปจังหวัดสตูล (เอกสารโรเนียว 2524).

เมืองสตูลอยู่ในบังคับบัญชาของ เมืองนครศรีธรรมราชตลอดมาด้วยความสงบเรียบร้อย จนกระทั่งในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 4 ได้ทรงโปรดเกล้าฯ ให้จัดการปกครองบ้านเมืองเสียใหม่ตามแบบอารยประเทศทั้งหลาย จึงมีพระบรมราชโองการ ให้ใช้พระราชบัญญัติปกครองหัวเมือง ร.ศ. 116 และได้ตั้งมณฑลไทรบุรีขึ้นในปีนั้น ให้เมืองสตูล เข้าอยู่ในเขตปกครองของมณฑลไทรบุรีด้วย รวมกับ เมืองปัสและเมืองไทรบุรี โดยมีเจ้าพระยา ฤทธิสงครามวรมงคล เจ้าพระยาไทรบุรี (ควนกุซามิด) เป็นข้าหลวงเทศาภิบาลสำเร็จราชการ มณฑลไทรบุรี

ครั้งต่อมา พ.ศ. 2351 ในตอนปลายรัชสมัยพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ประเทศไทย ถูกบีบบังคับทางการเมืองบางประการทำให้ไทยต้องยอมยกดินแดนรัฐกันตัน ตรังกานู รวมทั้ง พื้นที่ในมณฑลไทรบุรีบางส่วนให้อังกฤษปกครอง จึงทำให้มณฑลไทรบุรีต้องเสียให้แก่อังกฤษบางส่วน คือ เมืองไทรบุรี เมืองปัส ส่วนเมืองสตูลยังคงอยู่ในเขตราชอาณาจักรไทย ต่อมาโดยโปรดเกล้าฯ ให้เมืองสตูลเป็นเมืองจัตวารวมอยู่ในมณฑลภูเก็ต

เมืองสตูลได้เป็นเมืองอยู่ในเขตปกครองของมณฑลภูเก็ตมาจนกระทั่งทางราชการได้ คำเนินการสร้างถนนสายทวนเนียง - สตูล เสร็จเรียบร้อยสามารถเดินทางไปเมืองสงขลาได้ สะดวกกว่ามณฑลภูเก็ตจึงได้โอนเมืองสตูลจากมณฑลภูเก็ตมาอยู่ในบังคับบัญชาของมณฑลนครศรีธรรมราช จนกระทั่งรัฐบาลได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยระเบียบราชการบริหารแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2476 ซึ่งได้เปลี่ยนแปลงการเขตปกครองใหม่โดยถือเขตจังหวัดเป็นเขตปกครองใหม่ ในส่วนภูมิภาค ยุบเลิกการปกครองแบบมณฑล เทศาภิบาล ไปหมดทั่วประเทศ ตั้งแต่นั้นมาจังหวัดสตูล จึงเป็นจังหวัดที่ขึ้นตรงต่อส่วนกลางเหมือนจังหวัดอื่น ๆ ตลอดมาจนกระทั่งปัจจุบันนี้

ลักษณะภูมิศาสตร์

จังหวัดสตูลเป็นจังหวัดเล็ก ๆ สุดเขตแดนทางใต้ของประเทศไทย ทางชายฝั่งทะเล อันดามันติดต่อกับประเทศมาเลเซีย มีเนื้อที่ 2,786.00 ตารางกิโลเมตร หรือ 1,741,750 ไร่ มีเกาะ 83 เกาะ มีอาณาเขต ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับจังหวัดตรัง พัทลุง และสงขลา

ทิศตะวันออกติดต่อกับจังหวัดสงขลา และประเทศมาเลเซีย

ทิศใต้ติดต่อกับประเทศมาเลเซีย

ทิศตะวันตกติดต่อกับจังหวัดยะลาและน่าน

โดยมีเทือกเขาเป็นเส้นกั้นอาณาเขตระหว่างจังหวัดสตูลกับจังหวัดอื่น ๆ และประเทศมาเลเซีย

การปกครอง

จังหวัดสตูลแบ่งพื้นที่การปกครองออกเป็น 4 อำเภอ กับ 2 กิ่งอำเภอ 30 ตำบล 225 หมู่บ้าน คือ

1. อำเภอเมืองสตูล
 2. อำเภอละงู
 3. อำเภอทุ่งหว้า
 4. อำเภควนกาหลง
 5. กิ่งอำเภอท่าแพ อยู่ในเขตการปกครองของอำเภอเมืองสตูล
 6. กิ่งอำเภควนโดน อยู่ในเขตการปกครองของอำเภอเมืองสตูล
- มีเทศบาล สุขาภิบาล ตำบล และหมู่บ้านในความปกครองดังนี้
1. เทศบาล 1 เทศบาล คือ เทศบาลเมืองสตูล
 2. สุขาภิบาล 3 สุขาภิบาล คือ สุขาภิบาลฉลุง สุขาภิบาลกำแพง สุขาภิบาลทุ่งหว้า
 3. ตำบล 30 ตำบล (รวมทั้งตำบลพิมานในเขตเทศบาลเมืองสตูลด้วย)
 4. หมู่บ้าน 225 หมู่บ้าน

ประชากรและศาสนา

จำนวนประชากรตามหลักฐานงานทะเบียนราษฎร เมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2523 จำนวน 164,740 คน และร้อยละ 85 นับถือศาสนาอิสลาม ด้วยเหตุที่จังหวัดสตูลมีพลเมืองที่นับถือศาสนา

อิสลามมาก จึงมีมัสยิดอันเป็นสถานที่อิสลามิกชนมีสิทธิใช้ เป็นสถานที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา
อิสลามในวันศุกร์ เป็นปกติ ซึ่งมีจำนวนมัสยิดทั้งหมด 115 มัสยิด ลักษณะทั่วไปที่สำคัญอีกก็คือ
ประชากรส่วนใหญ่ใช้ภาษามาเลย์ โดยเฉพาะในเขตนอกตัวเมืองจังหวัด ส่วนในตัวจังหวัด
นิยมพูดภาษาไทยกัน

ลักษณะชื่อเรียกขานตำบล หมู่บ้าน ส่วนมากเป็นภาษามาเลย์ ที่เป็นภาษาไทย
มีเพียงเล็กน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะภาษามาเลย์ได้เข้ามามีอิทธิพลเหนือความรู้สึกรักคิด
ของคนมาแต่โบราณกาลด้วย เหตุที่อยู่ใกล้ชิดกับมาเลเซีย นับถือศาสนาเดียวกัน
มีขนบธรรมเนียมและประเพณีที่ใกล้เคียงกัน

นอกจากนี้ประชาชนที่นับถือศาสนาอิสลามส่วนใหญ่นิยมตั้งชื่อตัวและชื่อสกุลตาม
วัฒนธรรมทางศาสนาอิสลาม กล่าวคือ ถ้าเป็นผู้ชายตั้งตามชื่อขององค์อัลเลาะห์หน้าหน้าด้วย
คำว่า อับดุลหรือตั้งตามชื่อของ นบีผู้มีห่มัค หรือ ลูก ๆ ของท่าน นอกจากนี้ตั้งชื่อด้วย
ภาษาอาหรับหรือมาเลย์ที่มีความหมายในทางที่ดี

ประชาชนกับการเมืองการปกครอง

ในด้านการเมือง ประชาชนกับการเมืองภายในประเทศ

ความสนใจของประชาชนกับการเข้าร่วมทางการเมืองของประเทศนั้น ประชาชน
จังหวัดสตูลมีความตื่นตัวเกี่ยวกับด้านการเมืองมากพอสมควร ดังเห็นได้จากสถิติการลงคะแนน
เสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ 22 เมษายน 2522 ซึ่งมีผู้มีสิทธิออกเสียง
เลือกตั้ง 71,110 คน ใช้สิทธิออกเสียง 36,274 คน คิดเป็นร้อยละ 51.01 การเลือกตั้ง
สมาชิกสภาจังหวัด เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2523 ผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง 75,809 คน
ใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง 27,264 คน คิดเป็นร้อยละ 35.94 การเลือกตั้งสมาชิก
สภาเทศบาลเมื่อวันที่ 8 มิถุนายน 2523 ผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง 7,893 คน ใช้สิทธิ
ออกเสียง 2,963 คน คิดเป็นร้อยละ 37.54

จำนวนพรรคการเมืองและสมาชิกพรรคการเมืองจังหวัดสตูลมีน้อยมาก ซึ่งดูจากการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อปี 2522 มีเพียงกลุ่มเสรีธรรม ประชาธิปัตย์ กิจสังคมและอิสระ โดยแต่ละกลุ่มจะมีสมาชิกเพียง 1 คน สำหรับการเลือกตั้งนี้ประชาชนยังถือตัวบุคคลมากกว่าพรรค

การติดตามชาวการบริหารกิจการของบ้านเมืองประชาชนมีความสนใจเกี่ยวกับเหตุการณ์ความเคลื่อนไหวทางการเมือง โดยติดตามข่าวสารทั้งในและต่างประเทศโดยทางวิทยุ โทรทัศน์และหนังสือพิมพ์ (จำนวนวิทยุประมาณ 32,000 เครื่อง โทรทัศน์ ประมาณ 3,000 เครื่อง สถิติการจำหน่ายหนังสือพิมพ์วันละประมาณ 1,500 ฉบับ)

ความเคลื่อนไหวของประชาชน นักการเมือง พรรคการเมือง สมาคม กลุ่มผลประโยชน์ กลุ่มอิทธิพล นักเรียน นิสิต นักศึกษา และกลุ่มศาสนา หรือการแสดงออกของประชาชน เพื่อรักษาผลประโยชน์ของตน การแสดงออกของนักการเมืองในอันที่จะต่อสู้เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนนั้นจังหวัดสตูลไม่ปรากฏว่ามีกลุ่มดังกล่าวแต่อย่างใด ทั้งนี้เนื่องจากจังหวัดสตูลมิได้เป็นศูนย์กลางของแหล่งศึกษาในระดับต่าง ๆ และไม่มีทรัพยากรธรรมชาติขนาดใหญ่ที่ให้ผู้ใดเข้ามาแสวงหาผลประโยชน์และสร้างอิทธิพลได้

สถานการณ์ทางการเมืองระหว่างประเทศข้างเคียงและการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง

แม้จังหวัดสตูลมีอาณาเขตติดต่อกับประเทศมาเลเซียทั้งทางบกและทางน้ำก็ตาม แต่ไม่เคยปรากฏว่ามีปัญหาพิพาทเกี่ยวกับชายแดน ทั้งนี้เนื่องจากอาณาเขตทางบกส่วนมากเป็นภูเขา ราษฎรจึงไม่สามารถตั้งบ้านเรือนอยู่อาศัยไกลเขตแดนได้ ปัญหาการลุล่าเขตแดนจึงไม่มี นอกจากนี้จังหวัดสตูลเองก็ได้มีการติดต่อประสานงานกับรัฐเปอร์ลิส ประเทศมาเลเซียอย่างใกล้ชิด ผู้ว่าราชการจังหวัดกับข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ของจังหวัดก็ได้มีการเดินทางไปพบปะ เยี่ยมเยียนข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ของรัฐเปอร์ลิส โดยผลัดเปลี่ยนกันมีละ 1 ครั้งเป็นประจำ ทำให้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นไม่มี และหากเกิดขึ้นก็อาศัยหลักการประนีประนอมซึ่งกันและกันได้

สำหรับการเคลื่อนไหวของขบวนการแบ่งแยกดินแดน (ชก.) นั้น แม้จังหวัดสตูล จะอยู่ในอุดมการณ์ของพวกขบวนการแบ่งแยกดินแดนดังกล่าวก็ตาม แต่ราษฎรของจังหวัด เป็นผู้ที่สงบจึงไม่มีที่ท้าวาจะสนับสนุนการกระทำของขบวนการดังกล่าว ทั้งที่บางครั้ง บุคคลจาก 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้จะมาปลุกกระดมหรือส่งคนมาติดต่อ แต่ก็จะไม่ได้รับความร่วมมือเท่าที่ควรอย่างไรก็ตาม จังหวัดเองก็ได้มีการวางแนวทางป้องกันและคอย สดับตรับฟังข่าวอยู่ตลอดเวลา

ราชการบริหารส่วนภูมิภาคกับการเมืองภายในประเทศ

การส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

กระทรวงมหาดไทยได้มีการประกาศจัดตั้งหมู่บ้านอาสาพัฒนาป้องกันตนเอง (อพป.) เพื่อทำหน้าที่บริหารหมู่บ้านได้ครบทุกหมู่บ้านแล้ว นอกจากนั้นจังหวัดก็ยังได้มีการจัดให้มีการอบรมคณะกรรมการตำบลทุกตำบล เพื่อทำหน้าที่บริหารในสภาตำบลนั้น จังหวัดสตูลได้ดำเนินการครบทุกแห่งแล้ว

การเผยแพร่ข่าวสารการเมืองของราชการบริหารส่วนภูมิภาค มีหน่วยงานต่าง ๆ ดำเนินการเผยแพร่ในจังหวัด จังหวัดไต่อาศัยสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดสตูล สถานีโทรทัศน์ช่อง 10 ทาดใหญ่ เสียงตามสายเทศบาล เมืองสตูลชุดข่าวสารทางทหารของ กอ.รมน. จังหวัดสตูล หอสมุดประชาชน ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน เป็นสื่อกลางในการถ่ายทอดข่าวสาร

การรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองและอุปสรรคข้อขัดข้องต่าง ๆ

การรักษาความสงบเรียบร้อยภายในเป็นนโยบายของจังหวัดสตูลที่กำหนดขึ้น เป็นหลักในการบริหารราชการให้เกิดความผาสุกแก่ประชาชน จังหวัดสตูลนอกจากมีฝ่ายปกครอง ตำรวจ ทหาร อาสาสมัคร ปฏิบัติหน้าที่รักษาความปลอดภัยในพื้นที่หาข่าวปฏิบัติ การจิตวิทยาแล้วก็ยังมีหน่วยกำลังต่าง ๆ ของราษฎรเป็นแรงสนับสนุน โดยการจัดตั้ง และฝึกอบรมราษฎรตามโครงการไทยอาสาป้องกันชาติ หมู่บ้านอาสาพัฒนาป้องกันตนเอง

และลูกเสือชาวบ้าน ซึ่งนับว่าเป็นแนวทางการสร้างความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง ได้อีกทางหนึ่ง เพราะเป็นการดึงประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการรักษาความสงบเรียบร้อยอย่างมีระเบียบวินัย และมีหลักการดำเนินงานที่แน่นอน

อุปสรรคข้อขัดข้องนั้น โดยมากจะเกิดจากการขาดแคลนคานอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ทำให้เกิดความไม่สะดวกในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้เนื่องจากงบประมาณที่จังหวัดได้รับมานั้นมีจำกัดมาก

การให้บริการและการสนองความต้องการของประชาชน เพื่อที่จะรักษาผลประโยชน์ของตนกับชาติและความเอาใจใส่ของข้าราชการ รวมทั้งอุปสรรคข้อขัดข้องต่าง ๆ ในการให้บริการและการตอบสนองนั้น จังหวัดสตูลได้เปิดบริการประชาชนที่มาติดต่อรับบริการจากอำเภอ กิ่งอำเภอ โดยแต่งตั้งให้ปลัดอำเภอและเจ้าหน้าที่อำเภอ กิ่งอำเภอ อยู่นอกระบบปฏิบัติงานบริการประชาชนผู้มาติดต่องานเป็นประจำทุกวัน เพื่อดูแลและแนะนำช่วยเหลือประสานงานการติดต่องานของประชาชน ณ ที่ว่าการอำเภอ ซึ่งสามารถทำให้ประชาชนผู้มาติดต่องานได้รับความสะดวกและมีทัศนคติกับทางราชการดีขึ้น

ราชการบริหารส่วนท้องถิ่นกับการเมืองภายในประเทศ

ทัศนะของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัดและสมาชิกสภาเทศบาล สุขาภิบาล และสภาตำบลนั้น ประชาชนนิยมเลือกคนที่มีความรู้ความสามารถตั้งใจในการทำงาน อย่างไรก็ตาม ก็ยังมีอยู่บ้างซึ่งเลือกเพราะเห็นว่า เป็นพวกเดียวกันหรือได้รับอามิสสินจ้าง

การดำเนินการรักษาความสงบเรียบร้อยและการป้องกันโจรผู้ร้ายภายในตำบล จังหวัดได้ดำเนินการ โดยมีคณะกรรมการรักษาความสงบเรียบร้อยของจังหวัด อำเภอ กิ่งอำเภอ ทำหน้าที่กำหนดนโยบายวางแผนและติดตามผลในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมในท้องที่การจัดตั้งชุดปฏิบัติการและชุดคุ้มครองหมู่บ้านตามแผนป้องกัน และปราบปรามโจรผู้ร้ายพิเศษโดยใช้กำลังเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง ตำรวจ กำนันผู้ใหญ่บ้าน อาสาสมัคร ผู้รักษาความสงบและไทยอาสาป้องกันชาติ ปฏิบัติงานร่วมกัน

และจัดให้มีการศึกษาค้นคว้าตามโครงการหมู่บ้านอาสาพัฒนาป้องกันตนเอง
ให้ราษฎรในหมู่บ้านมีความรู้ในด้านเกษตรวิธี และป้องกันตนเองและหมู่บ้านในหมู่บ้าน

ลักษณะทาง เศรษฐกิจ

ส่วนประกอบที่เป็นปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจของประเทสนั้น มีดังนี้ จังหวัดสตูล
มีทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ คือ สัตว์น้ำซึ่งส่วนใหญ่เป็นสัตว์น้ำเค็ม อันได้แก่ ปลา
ไมซุงและไมแปรรูป แร่ได้แก่ แร่ดีบุก วุลแฟรม แม่โรท์ แต่กิจการเหมืองแร่ยังมีน้อย
มาก อาชีพที่สำคัญที่สุด คือ การกสิกรรม ประชากรมากกว่าร้อยละ 70 ยังชีพอยู่ด้วย
การกสิกรรม แต่อาชีพที่ทำรายได้ให้แก่ผู้ประกอบการอาชีพมากที่สุด คือ การประมง สำหรับ
การใช้แรงงานในภาคอุตสาหกรรมนั้นมีน้อยมาก จนไม่อาจจะยกเป็นอาชีพที่แน่นอนได้
เนื่องจากกิจการด้านอุตสาหกรรมยังไม่ขยายตัวได้มากเท่าที่ควร ส่วนสภาพลมฟ้าอากาศ
เหมือนกับจังหวัดอื่น ๆ ในภาคใต้ที่มีฤดูกาลเพียง 2 ฤดู คือ ฤดูร้อน และฤดูฝน

จังหวัดสตูลมีแผนงานและโครงการพัฒนาที่สำคัญ ๆ ที่จะช่วยให้จังหวัดสามารถ
พัฒนาเศรษฐกิจยกระดับความเป็นอยู่ของประชากรให้ดีขึ้น ในปี 2524 ดังนี้ คือ โครงการ
ตามนโยบายเร่งด่วนทางเศรษฐกิจของรัฐบาล ซึ่งมีส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับการ
เพิ่มผลผลิตทางการเกษตร ส่งเสริมอาชีพและการมีงานทำ การควบคุมราคาสินค้า
และการจัดตั้งสหกรณ์ร้านค้า อาทิเช่น เกษตรจังหวัด พัฒนาชุมชนจังหวัด พาณิชย์จังหวัด
สหกรณ์จังหวัด ฯลฯ เพื่อเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรให้สูงขึ้นและช่วยให้ประชาชน
โดยบริโภคสินค้าในราคายุติธรรม โครงการพัฒนาระดับหมู่บ้าน ซึ่งมีเป้าหมายที่จะ
พัฒนาหมู่บ้านที่ยากจน และหลังจากนี้มีความเจริญรุดหน้าในด้านเศรษฐกิจและฐานะความ
เป็นอยู่ของประชากรให้ดีขึ้น และโครงการสร้างงานในชนบท จำนวน 225 โครงการ เพื่อ
ยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น เช่น พัฒนาสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อสุขภาพอนามัย
และเพิ่มผลผลิตและให้ประชาชนมีงานทำมีรายได้เพิ่มขึ้นอีกด้วย

นอกจากนี้จังหวัดกำลังจัดทำโครงการตามแผนพัฒนาชนบท พัฒนาเน้นหนักใน
อำเภอเขาฉกรรจ์ คือ อำเภอละงู เพื่อขอรับการสนับสนุนด้านงบประมาณจากรัฐบาล

ในงบประมาณ 2525 และกำลังจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดสตูลปี 2525 - 2529 (ระยะยาว) และแผนพัฒนาจังหวัดประจำปี 2525 เพื่อเป็นแม่บทในการจัดทำโครงการพัฒนาต่าง ๆ โดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับใหม่ สามารถที่จะเริ่มปฏิบัติงานตามแผนได้ทันที เมื่อแผนพัฒนาจังหวัดสตูลปี 2524 สิ้นสุดลง

การบริหารงานของจังหวัดมีความสำคัญต่อผลของการผลิตในด้านต่าง ๆ ดังนี้ โดยเหตุที่ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพในภาค เกษตรกรรม การเพาะปลูกต้องพึ่งพาน้ำฝนเป็นส่วนใหญ่ ปีไหนฝนตกชุกการเกษตรก็ได้ผลดี ถ้าปีไหนแห้งแล้งฝนทิ้งช่วงนานก็จะทำให้พืชผลเสียหาย ระบบชลประทานยังไม่ขยายตัว พื้นที่ทำการเกษตรที่ได้รับจากชลประทานไม่ถึงร้อยละ 1 ของพื้นที่ทั้งหมด การขาดแคลนนํ้าถือว่าเป็นอุปสรรคที่สำคัญยิ่งต่อการเพาะปลูก และปัญหาอื่น ๆ ที่เกษตรกรประสบอยู่ได้แก่ ปัญหาไม่มีที่ดินเป็นของตนเอง ปัญหาด้านการตลาด ปัญหาเงินทุน และขาดความรู้เทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาประกอบการผลิต ทำให้ประสิทธิภาพในการผลิตต่ำ และราคาผลิตผลที่เกษตรกรจำหน่ายนั้นมีราคาต่ำ ประชาชนส่วนใหญ่จึงมีฐานะยากจน ซึ่งประชาชน 109,016 คน คิดเป็นร้อยละ 66.17 ของประชาชนทั้งจังหวัด (162,740 คน) ยังชีพอยู่ได้ด้วยวิธีการกสิกรรมในเนื้อที่ปลูก 462,873 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 66.78 ของเนื้อที่ที่สามารถจะทำกสิกรรมได้ (693,089 ไร่) ซึ่งสามารถจะขยายพื้นที่การเพาะปลูกออกไปได้อีกหากระบบการชลประทานเข้าถึง

อาชีพประมง เป็นอาชีพที่ทำรายได้ให้แก่ประชาชนมากกว่าอาชีพอื่น ๆ ทั้งหมด โดยในปี 2522 มูลค่าผลผลิตในกิจการประมงมีรายได้ประมาณ 4,596,000.00 บาท แต่เนื่องจากภาวะน้ำมันขึ้นราคาเป็นเหตุให้ชาวประมงออกเรือจับปลาน้อยลง สภาพการประมงทั่วไปส่วนใหญ่เป็นการประมงนำเดิม เพราะจังหวัดสตูลอยู่ติดกับมหาสมุทรอินเดีย ราษฎรที่อาศัยอยู่ใกล้ชายฝั่งทะเลมีอาชีพทางการประมงเป็นส่วนใหญ่

จังหวัดได้ส่งเสริมการผลิตทางการปศุสัตว์ โดยส่งเสริมให้มีการเลี้ยงโค และพันธุ์พระราชทานในหลายตำบล และสร้างทุ่งหญ้าที่อำเภอละงู โดยมีสถานีพืชอาหารสัตว์

ที่อำเภอควนกาหลง เป็นผู้ผลิตพันธุ์หญ้า หญ้าสด หญ้าแห้ง หญ้าหมัก เพื่อใช้เลี้ยงสัตว์ตลอดจนให้คำแนะนำและเผยแพร่พันธุ์หญ้าที่ดีให้แก่เกษตรกรที่สนใจ

เนื้อที่ป่าไม้ของจังหวัดสตูลมี 1,086.06 ตารางกิโลเมตร หรือ 678,787.5 ไร่ เนื้อที่ป่าคิดเป็นร้อยละ 38.97 ของเนื้อที่จังหวัด แยกเป็นเนื้อที่ป่าบกประมาณ 642.14 ตารางกิโลเมตร หรือ 401,337.5 ไร่ และเป็นป่าเลน 443.92 ตารางกิโลเมตร หรือ 277,250.0 ไร่ โดยมีไม้สำคัญได้แก่ ไม้หลุมพอง ตะเคียน แดง และไม้ยาง ในปัจจุบันเนื่องจากทางราชการมีนโยบายปิดป่าเพื่อผลในการปราบปรามผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ จึงมีการทำป่าไม้ในพื้นที่สัมปทานเพียงไม่กี่แห่ง

นอกจากนี้ในค้ำนเศรษฐกิจก็ยังมีการผลิตด้านอุตสาหกรรม แต่ก็เป็นไปได้ในรูปของอุตสาหกรรมขนาดย่อย แปรรูปสินค้าค้ำนเกษตร ส่วนอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ยังไม่มี เพราะไม่มีแหล่งวัตถุดิบเพียงพอ และทางไกลตลาดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่สำคัญ ส่วนการผลิตนั้นก็อาศัยค้ำนการคมนาคมขนส่ง ซึ่งจังหวัดสตูลมีการคมนาคมติดต่อกันและขนส่งผลผลิตและสินค้าต่าง ๆ 3 ทาง คือ ทางบกที่มีทางหลวงแผ่นดิน และทางหลวงจังหวัด ซึ่งเป็นถนนลาดยางจำนวน 7 สาย ซึ่งก็ถือว่าการคมนาคมขนส่งทางบกเป็นหัวใจในการติดต่อระหว่างอำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน ส่วนทางน้้ำการขนส่งไม่เป็นที่ยอมรับของประชาชนมีเพียงสายเคี้ยวที่คอนชางจะได้รับความนิยมจากประชาชน คือ สายอำเภอเมืองสตูล รัฐเปอร์ลิส ประเทศมาเลเซีย สำหรับการขนส่งทางอากาศนั้นมิใช่เป็นสนามบินพาณิชย์ เป็นสนามบินของทหาร เอกชนจึงไม่สามารถจะใช้บริการขนส่งทางอากาศได้

ดังนั้นค้ำนเศรษฐกิจในจังหวัดสตูลจึงเป็นเรื่องของการขายผลผลิตผลการเกษตร เป็นสำคัญเนื่องจากอาชีพส่วนใหญ่เป็นสาขาเกษตร เช่น การประมง เกษตรกรรม การค้าส่วนใหญ่จึงเป็นการขายผลผลิตผลการเกษตรสินค้าฟุ่มเฟือยยังมีน้อย และการค้าส่วนใหญ่จะเป็นกิจการของชาวจีนที่มีสัญชาติไทย การซื้อขายมักไม่ค่อยเอาเปรียบกันสำหรับการค้าชายแดนสตูลติดต่อกับประเทศมาเลเซีย เนื่องจากมีอาณาเขตติดต่อกัน มีการลักลอบก้าค้าบ้างแต่ไม่เป็นล้้าเป็นสัน ส่วนใหญ่เป็นเรื่องของสินค้าอุปโภคและบริโภคที่มีราคาถูกกว่า

ก็จะ เป็นเหตุให้มีการลกลอบนำไปจำหน่ายอีกฝ่ายหนึ่งสำหรับใช้สอยและอุปโภคบริโภค
 กันเองตามแนวชายแดน ส่วนการส่งเสริมการค้าส่วนใหญ่ที่จังหวัดดำเนินการมาไม่ค่อย
 ได้รับความนิยม เนื่องจากวงเงินทุนน้อย ไม่พอใช้ในการลงทุน ส่วนรายได้ของท้องถิ่น
 เมื่อพิจารณาในด้านการจัดเก็บรายได้แล้ว เทศบาลเมืองสตูลเป็นหน่วยงานที่ประสบ
 ความสำเร็จในการจัดเก็บมากที่สุด เนื่องจากเป็นไปตามกฎเกณฑ์ของสังคมเขตเมือง
 ที่เจริญกว่าชนบทประชาชนเขตเมืองมีรายได้ต่าง ๆ ที่สามารถจะเสียภาษีและคา
 ธรรมเนียมให้แก่หน่วยงานท้องถิ่นได้มากกว่าชาวชนบท ซึ่งส่วนใหญ่ยังมีฐานะยากจนอยู่

ในด้านการศึกษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ โดยพิจารณาถึงสถาบันที่ให้เครดิต
 แก่ผู้ประกอบการ ปัจจุบันมีธนาคารพาณิชย์ ธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรฯ
 สถานธนาชาบาล สหกรณ์การเกษตร กรป.กลาง สหกรณ์การประมง สหกรณ์ออมทรัพย์
 ข้าราชการ และสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการตำรวจ ซึ่งรวมแล้วธนาคารและเครดิต
 สถาบันในจังหวัดสตูลมีวงเงินให้แก่อุปประกอบการ ดังนั้น ในด้านเศรษฐกิจนี้ หาก
 พิจารณาถึงระดับรายได้แล้ว ประชาชนได้รับผลจากการพัฒนาในอดีตที่ก้าวหน้า
 พอสมควร โดยเฉพาะมวลผลิตภัณฑ์รวมของจังหวัดแล้วจะพบว่ารายได้จากการประมง
 เป็นตัวเพิ่มหลักที่สำคัญ ซึ่งการประมงเป็นการดำเนินงาน โดยภาคเอกชนมากกว่าที่
 จะเป็นการดำเนินงานตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และประชาชนมีรายได้ต่อบุคคลสูงมีฐานะ
 ความเป็นอยู่โดยรวมแล้วดีกว่าภาคอื่น ๆ นั้นเป็นเพราะความอุดมสมบูรณ์ของ
 ทรัพยากรในพื้นที่

สภาพทางสังคม

ตามหลักฐานทะเบียนราษฎร ปัจจุบันปรากฏว่าอำเภอเมืองสตูลเป็นอำเภอ
 ซึ่งมีประชากรอยู่มากที่สุด และมีอัตราการตายสูงสุด อำเภอควนกาหลง มีอัตราการเกิด
 สูงสุดประชาชนในจังหวัดสตูลส่วนใหญ่เป็นชาวไทยมุสลิมยึดมั่นในคำสั่งสอนของศาสนา
 อย่างเคร่งครัดดังนั้นในเรื่องที่เกี่ยวกับสถานบริการประเภทสถานเริงรมย์ไม่สามารถ
 จะเปิดดำเนินการได้ จะมีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจเพียงห้องอาหารขนาดเล็กไม่กี่แห่ง

ซึ่งจะมีแต่ภายในอำเภอเมือง ส่วนนอกตัวเมืองแทบจะไม่มีเลย โดยเฉพาะกิ่งอำเภอท่าแพ ซึ่งปัจจุบันยังไม่มีกระแสไฟฟ้าใช้เลย แต่ขณะนี้การไฟฟ้าจังหวัดสตูลกำลังเร่งดำเนินการก่อสร้างระบบจำหน่ายไฟฟ้าอยู่ คาดว่าจะแล้วเสร็จในปี 2524 นี้ ทางด้านการวางแผนจำนวนคนว่างงานยังนับว่าน้อยมาก เนื่องจากการที่ประชาชนส่วนใหญ่อยู่ในภาคเกษตรกรรม และการวางแผนส่วนใหญ่ก็เป็นเรื่องการวางแผนตามฤดูกาลและการจัดหางานในท้องถิ่น การจ้างงานในระดับคนงานทั่วไปมีอยู่ในกิจการหลุมถ่าน ประมงและก่อสร้าง ซึ่งส่วนใหญ่จะมาจากกำลังแรงงานในภาคเกษตรกรรม ซึ่งเสร็จสิ้นจากการเก็บเกี่ยวแล้วผู้ที่มาขอสมัครงานส่วนใหญ่จะจบการศึกษาระดับ ม.ศ.3 ม.ศ.5 ปวช. และปวศ. ซึ่งสำนักงานแรงงานจังหวัดไม่สามารถจะหางานตามระดับการศึกษาให้ได้เท่าไรนัก เนื่องจากกิจการภาคอุตสาหกรรมและพาณิชยกรรม ในจังหวัดยังไม่ขยายตัว ส่วนด้านการอพยพของประชาชนจากจังหวัดอื่นเข้ามาทำงานในท้องถิ่นส่วนใหญ่จะเป็นราษฎรที่อพยพเข้ามาจากจังหวัดใกล้เคียง อาทิเช่น พัทลุง ตรัง สงขลา นครศรีธรรมราช และบางก็มีการอพยพรอบครัวเข้ามาตั้งหลักแหล่งทำมาหากินในนิคมสร้างตนเองพัฒนาภาคใต้ อำเภอควนกาหลง ส่วนประชาชนชาวจังหวัดสตูลเองจะมีผู้เคลื่อนย้ายแรงงานไปทำงานเป็นนครังคร่าวไปประเทศมาเลเซีย ซึ่งส่วนใหญ่ไปรับจ้างด้านเกษตรกรรม เพราะที่ประเทศมาเลเซียยังขาดแคลนแรงงานอยู่

โดยทั่วไปโครงสร้างสังคมในจังหวัดสตูลประชาชนส่วนใหญ่นิยมพูดและใช้ภาษาไทยเป็นหลักมีความสำนึกภูมิลักษณ์ในองค์ศาสนา พระมหากษัตริย์ แต่ก็ยังมีชนกลุ่มน้อยหรือคนสหชาติ ซึ่งได้แก่คนกลุ่มหนึ่งที่เรียกว่า ชาวเล ซึ่งตั้งหลักแหล่งอยู่ในบริเวณเกาะอาดัง เกาะลิปะะ ของจังหวัดสตูล ชนกลุ่มนี้มีจำนวนประมาณ 485 คน ดำรงชีพด้วยการประมง แต่ก็ยังเป็นกลุ่มชนซึ่งเป็นผู้เคยอยู่เดิมของจังหวัดสตูลและยอมรับการเปลี่ยนแปลงด้านวัฒนธรรมได้โดยง่าย จึงไม่มีปัญหาทางด้านสังคมและการปกครองแต่อย่างใด

สำหรับปัญหาทางด้านสังคมเกี่ยวกับเรื่องคดีอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในจังหวัดสตูลจัดอยู่ในเกณฑ์ต่ำและมีแนวโน้มลดลงทุกปี ทั้งนี้มีเหตุผลที่ว่าประชาชนในจังหวัดส่วนใหญ่

มีนิสัยรักสงบ เคารพศรัทธาในศาสนา ในด้านอาชีพประชาชนส่วนใหญ่ที่อยู่ในวัยทำงาน จึงมีอัตราการว่างงานต่ำโดยเฉพาะด้านอาชีพต่าง ๆ เช่น การประมง การปศุสัตว์ อุตสาหกรรมป่าไม้มีรายได้สูงขึ้นเรื่อย ๆ มีความเป็นอยู่ดีขึ้น การปฏิบัติงานของ ข้าราชการในด้านการเข้าถึงประชาชนและการช่วยเหลือตามโครงการต่างๆ ของ จังหวัดสตูลได้ประสบความสำเร็จ คึงโครงการเยี่ยมเยียนประชาชนซึ่งเป็นนโยบาย ของจังหวัดที่จะให้ข้าราชการระดับสูงของทุกส่วนราชการออกไปพบปะ เยี่ยมเยียน ราษฎรตามท้องที่ตำบลต่าง ๆ

การศึกษา

การศึกษาในจังหวัดสตูลเมื่อเปรียบเทียบจากจำนวนสถานศึกษาจำนวน ของโรงเรียนและจำนวนครูต่อนักเรียน อัตราส่วนระหว่างครู 1 คน กับจำนวนเด็กนักเรียน ที่ต้องรับผิดชอบโดยเฉลี่ยแล้วมีแนวโน้มที่พบว่า ในการศึกษาภาคบังคับจำนวนโรงเรียน เทาเดิมแต่จำนวนครูเพิ่มขึ้น และจำนวนนักเรียนไม่มากนัก ภาระที่ครูจะต้องรับผิดชอบ ต่อเด็กนักเรียนจึงมีไม่มาก สำหรับในการศึกษาอาชีวศึกษา จำนวนโรงเรียนเทาเดิม แต่จำนวนครูเพิ่มขึ้นและมีแนวโน้มว่ามีนักเรียนเพิ่มขึ้นไม่มากนัก ภาระที่ครูจะต้องรับ รับผิดชอบต่อเด็กนักเรียนจึงมีไม่มาก และการศึกษาออกโรงเรียน การศึกษาผู้ใหญ่ และ หน่วยฝึกฝนอาชีพเคลื่อนที่ สถิติในด้านจำนวนสถานที่ จำนวนครู และเด็กนักเรียนจะเพิ่ม สูงขึ้นเกือบทุก ๆ ด้าน แสดงให้เห็นถึงความก้าวหน้าของสถานศึกษาระบบนี้ว่าประชาชน ให้ความสนใจเป็นอย่างมาก ยิ่งกว่านั้นศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน จังหวัดสตูลได้รับ งบประมาณสร้างศูนย์ ซึ่งเชื่อว่าคงจะเปิดบริการให้กับผู้สนใจมากขึ้น จึงสามารถ พิจารณาได้ว่าภาระที่ครูต้องรับผิดชอบต่อนักเรียนจะมีไม่มากและจำนวนห้องเรียนและ สถานที่จะมีพอรับนักเรียนต่อไป อาจจะมีปัญหาการขาดแคลนครูและสถานที่เรียนได้บ้าง เพราะในหนึ่ง ๆ จะมีครูซึ่งลาศึกษาต่อเป็นจำนวนมากประกอบกับอัตราเพิ่มของประชากร ในจังหวัดมีอัตราสูง แต่ก็ไม่เป็นปัญหามากนัก .

